EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 21.5.2024.
COM(2024) 223 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE VIJEĆU I EUROPSKOM PARLAMENTU

Smjernice za analizu ravnoteže između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti za segmente flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama u skladu s člankom 22. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkoj ribarstvenoj politici

1. UVOD

Europska unija ima devet tzv. najudaljenijih regija, koje se nalaze daleko od europskog kontinenta u Atlantskom i Indijskom oceanu, Karipskom moru i Latinskoj Americi: Francuska Gijana, Guadeloupe, Martinique, Mayotte, Réunion i Saint-Martin (Francuska); Azori i Madeira (Portugal); Kanarski otoci (Španjolska).

U članku 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) priznaju se posebne značajke i ograničenja tih najudaljenijih regija, uključujući njihovu udaljenost, izoliranost, malu površinu, nepovoljnu topografiju i klimu te gospodarsku ovisnost o malom broju sektora, uključujući ribarstvo, i predviđaju posebne mjere u zakonodavstvu i politikama Unije kako bi im se pomoglo u suočavanju s tim izazovima.

Komisija je 2022. donijela Komunikaciju za najudaljenije regije Unije[1] u kojoj je utvrdila novu strategiju za te regije, što pokazuje nastojanje Komisije da se njihove posebne značajke odražavaju u prijedlozima zakonodavstva i politika Unije.

U usporedbi s ukupnom ribarskom flotom Unije, najudaljenije regije u svojim ribarskim flotama imaju malen broj plovila. Riblji stokovi koji se love u najudaljenijim regijama u mnogo se slučajeva po svojoj prirodi i raznovrsnosti razlikuju od onih koje lovi ribarska flota u ostatku Unije. Ulov u većinski artizanalnom ribolovu može biti vrlo raznolik i obuhvaćati više vrsta. Raznovrsnost stokova je veća a količina dostupnih podataka relativno manja, i provodi se razmjerno manje procjena stokova. Situaciju u mnogim slučajevima pogoršava činjenica da su ta ribarska plovila među najmanjima u Uniji i, zbog svoje starosti i dodatnih sigurnosnih problema u nekim najudaljenijim regijama, često nisu tako dobro opremljena za prikupljanje podataka o njihovim ribolovnim aktivnostima kao druga plovila, a ti su podaci državama članicama potrebni za pripremu godišnjeg nacionalnog izvješća o ravnoteži između ribolovnog kapaciteta njihovih flota i njihovih ribolovnih mogućnosti. Izvješće bi trebalo izraditi u skladu sa *Smjernicama za analizu ravnoteže između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti koje je Komisija donijela na temelju članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkoj ribarstvenoj politici*[2] (dalje u tekstu „COM(2014) 545 final"). Nadalje, kako bi se uzela u obzir raznolikost ribolovnih aktivnosti flota najudaljenijih regija, može biti potrebna povećana razina podsegmentacije flote, koja nadilazi ono što je propisano okvirom za prikupljanje podataka („DCF", od engl. „Data Collection Framework")[3].

Zbog prethodno navedenog često je nemoguće provesti procjenu ravnoteže za te flote u skladu s dokumentom COM(2014) 545 final.

[1] COM(2022) 198 final

[2] COM(2014) 545 final

[3] Uredba Vijeća (EZ) br. 199/2008 od 25. veljače 2008. o uspostavi okvira Zajednice za prikupljanje, upravljanje i korištenje podataka u sektoru ribarstva i podršci za znanstveno savjetovanje vezano uz zajedničku ribarstvenu politiku, SL L 60, 5.3.2008.

Uzimajući u obzir sve prethodno opisane aspekte, koji se znatno razlikuju od onih u ostatku Unije, uključujući strukturna ograničenja najudaljenijih regija, specifičnosti plovilâ i ribolova, dostupnost podataka, geopolitičku i sigurnosnu situaciju u nekim najudaljenijim regijama te činjenicu da se radi o mješovitom artizanalnom ribolovu, te u skladu s Komunikacijom iz 2022. o najudaljenijim regijama[2], u ovoj se Komunikaciji utvrđuju posebne smjernice za procjenu ravnoteže segmenata flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama, i to dopunjavanjem posebnih elemenata iz dokumenta COM(2014) 545 final u pogledu tih segmenata flote.

Procjena ravnoteže za te segmente flote u najudaljenijim regijama trebala bi se i dalje temeljiti na biološkim i gospodarskim pokazateljima te pokazateljima iskorištenosti plovila utvrđenima u dokumentu COM(2014) 545 final. Konkretno, oba biološka pokazatelja (pokazatelj održivog izlova i pokazatelj ugroženosti stokova), oba gospodarska pokazatelja (povrat ulaganja, „RoI" te omjer između tekućeg prihoda i prihoda kojim se pokrivaju troškovi, „CR/BER") i jedan od pokazatelja iskorištenosti plovila (VUR, VUR220 ili VURnn koji je definirala država članica) trebali bi biti uravnoteženi.

Međutim, u ovoj su Komunikaciji navedene alternativne metode koje predmetne države članice mogu primijeniti za pripremu određenih pokazatelja za segmente flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama. Te alternativne metode temelje se na razradi dokumenta COM(2014) 545 final i njima se uzimaju u obzir (1) dodatne znanstvene analize i preporuke Znanstvenog, tehničkog i gospodarskog odbora za ribarstvo (STECF) u vezi s godišnjim izvješćima država članica o floti i (2) informacije o specifičnostima najudaljenijih regija, kako su ih dostavile dotične države članice[4].

U svim slučajevima, među ostalim pri primjeni ovih smjernica, države članice bi trebale dostaviti sve potrebne podatke i objašnjenja kako bi opravdale svoj odabir i prema potrebi omogućile daljnju analizu i kontrolu koju provodi STECF.

2. ALTERNATIVNE METODE ZA SEGMENTE FLOTE KOJI SE SASTOJE OD PLOVILA DULJINE MANJE OD 12 METARA U NAJUDALJENIJIM REGIJAMA

Dokument COM(2014) 545 final u načelu se primjenjuje na sve segmente plovila.

Smjernicama u ovoj Komunikaciji uvode se alternativne metode za segmente flote u najudaljenijim regijama koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara. Te se metode mogu koristiti za pripremu podatkovnih parametara, bioloških pokazatelja, pokazatelja iskorištenosti plovila i dodatnih pokazatelja, kako je navedeno u nastavku.

Države članice mogu pripremiti svoje izvješće o floti na temelju bilo koje od alternativnih metoda navedenih u ovoj Komunikaciji za predmetne segmente flote samo ako to opravdavaju s obzirom na specifičnu situaciju predmetnog segmenta flote i posebna ograničenja s kojima

[4]Posebno STECF PLEN 24-01

se taj segment suočava zbog svojeg položaja u jednoj od najudaljenijih regija. Objašnjenja bi trebalo navesti u prilogu izvješću o floti.

2.1 Podatkovni parametri i segmentacija flote

Kako bi se provele standardizirane analize, olakšale usporedbe i izbjeglo dupliciranje posla, u skladu s dokumentom COM(2014) 545 final, podatkovne parametre trebalo bi izračunavati na temelju podataka prikupljenih u okviru DCF-a.

Za plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama izračun pokazatelja može se dodatno raščlaniti prema podsegmentaciji na najprimjerenijoj razini[5]. U slučajevima u kojima se primjenjuje podsegmentacija ona bi trebala dopunjivati DCF, a ne zamjenjivati ga. Nadalje, svi podaci korišteni za izračune u izvješću o floti trebali bi biti navedeni i u prilogu tom izvješću i to raščlanjeni prema istoj jedinstvenoj podsegmentaciji.

2.2 Biološki pokazatelji

U skladu s dokumentom COM(2014) 545 final, da bi se pokazalo da je segment flote u ravnoteži, oba biološka pokazatelja (pokazatelj održivog izlova i pokazatelj ugroženosti stokova) moraju biti u ravnoteži.

2.2.1. Pokazatelj održivog izlova

Za segmente flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama, izračun pokazatelja održivog izlova, kako je objašnjeno u odjeljku 10.1. dokumenta COM(2014) 545 final, može se pojednostavniti na jedan od sljedećih načina:

- Vrijednosti za F i Fmsy mogu se izvesti iz sljedećih izvora (prema redoslijedu prioriteta): (a) nacionalne procjene podvrgnute stručnom pregledu, ako su stručni pregledi javno dostupni ili su dostavljeni kao prilog izvješću o floti; (b) nacionalne procjene koje (još) nisu podvrgnute stručnom pregledu, ako su nacionalne procjene dostavljene kao prilog izvješću o floti, radi stručnog pregleda;

- pokazatelj se može navesti zajedno sa stvarnim postotkom obuhvata i brojem stokova korištenih za izračun te vrijednosti;

- mogu se koristiti i procjene za F i Fmsy, na temelju jedne ili više ciljnih vrsta reprezentativnih za to ribarstvo; u tom kontekstu mogu se navesti i koristiti i procjene temeljene na produktivnosti skupina vrsta.

[5] Države članice trebale bi po mogućnosti iskoristiti stupce „ACTIVITY”, „GEAR” ili „FISHERY” u obrascu za dostavljanje gospodarskih podataka.

Bez obzira na to koju vrstu pojednostavnjenja država članica koristi, svi potrebni podaci moraju biti navedeni u prilogu izvješću o floti kako bi STECF mogao provesti daljnju provjeru.

2.2.2. Pokazatelj ugroženosti stokova

U skladu s dokumentom COM(2014) 545 final, za izračun pokazatelja ugroženosti stokova države članice trebale bi navesti broj stokova koji su trenutačno procijenjeni kao oni s „visokim biološkim rizikom" koje iskorištava dotična flota.

Na temelju savjeta STECF-a smatra se da bi se granične vrijednosti utvrđene u dokumentu COM(2014) 545 final, na temelju kojih se određuje „iskorištava" li dotična flota stokove visokog rizika, mogle izmijeniti[6]. U očekivanju daljnje procjene STECF-a i uzimajući u obzir posebnu situaciju segmenata flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama, u budućnosti bi se za te segmente flote mogla odrediti alternativna granična vrijednost.

U međuvremenu, uzimajući u obzir, s jedne strane, zaključke STECF-a o graničnoj vrijednosti za pokazatelj ugroženosti stokova[6] i, s druge strane, posebnu situaciju segmenata flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama, primjereno je omogućiti državama članicama da privremeno upotrebljavaju alternativnu graničnu vrijednost.

Stoga, na temelju dostupnih tehničkih informacija o primjeni pokazatelja ugroženosti stokova u ribarstvu najudaljenijih regija, države članice mogu smatrati, za segmente flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama, da segment flote „iskorištava" stok visokog rizika ako taj stok čini više od **20 %** ulova tog segmenta flote ili ako taj segment flote uzima više od 10 % ulovâ iz tog stoka. Države članice trebale bi, u svrhu daljnje provjere koju provodi STECF, u prilogu izvješću o floti dostaviti detaljne podatke i objašnjenja primijenjenih izračuna kao i znanstveno utemeljene razloge za primjenu te alternativne granične vrijednosti.

2.3 Pokazatelj iskorištenosti plovila

Prema dokumentu COM(2014) 545 final, pokazatelj iskorištenosti plovila je prosjek, za svaki segment flote, omjera između stvarnog ribolovnog napora i maksimalnog ribolovnog napora koji bi flota mogla ostvariti.

Države članice trebale bi moći upotrijebiti verziju tog pokazatelja koja se temelji na teoretskoj, a ne stvarnoj maksimalnoj razini aktivnosti. Tu bi vrijednost svaka država članica trebala utvrditi na temelju stručne prosudbe i dostupnih informacija, uzimajući u obzir prirodne, tehničke i društvene uvjete. Ta se mogućnost pruža državama članicama jer utvrđeni maksimalan broj dana na moru unutar segmenta flote za svaku referentnu godinu može biti

[6] STECF PLEN 24-01

ograničen vanjskim čimbenicima, tako da taj broj ne mora odražavati stvarni tehnički kapacitet te flote. Vanjski čimbenici mogu biti gospodarski, okolišni i društveni, kako je definirano u odjeljku 12.2. dokumenta COM(2014) 545 final. Kako je navedeno u odjeljku 1., segmenti flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama osobito su izloženi takvim vanjskim čimbenicima.

Ako države članice mogu opravdati upotrebu te verzije pokazatelja kako je utvrđeno u odjeljku 12.2. dokumenta COM(2014) 545 final, mogu odabrati pokazatelj VUR*nn*. Razloge za odabir pokazatelja *nn* zajedno sa svim podacima potrebnima za izračune treba navesti u prilogu izvješću o floti.

2.4 Dodatni pokazatelji

Za segmente flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama, pokazatelj broja prelovljenih stokova i pokazatelj gospodarske ovisnosti mogu se navesti kao dodatni biološki pokazatelji i izračunati u skladu sa savjetima STECF-a[7].

Mogu se navesti i društveni pokazatelji koji mogu pomoći u prikazu širih društveno-gospodarskih uvjeta u kojima flota djeluje. To državama članicama omogućuje da dodatno objasne situaciju svojih segmenata flote koji se sastoje od najmanjih i potencijalno najranjivijih plovila i poduzeća.

Ti dodatni pokazatelji ne smatraju se alternativnim pokazateljima i nisu dio izračuna ravnoteže flote.

3. ZAVRŠNA RAZMATRANJA

Ove smjernice, koje se odnose na segmente flote koji se sastoje od plovila duljine manje od 12 metara u najudaljenijim regijama, ostaju na snazi sve dok STECF, a posebno njegova stručna radna skupina za najudaljenije regije, ne dostavi dodatne savjete o pokazateljima koji se upotrebljavaju u izračunu ravnoteže flote i njihovim odgovarajućim graničnim vrijednostima. Nakon što države članice izrade svoja izvješća o floti, koja se moraju dostaviti do 31. svibnja 2025., ove se smjernice više ne smiju primjenjivati.

[7] Za izračun tih pokazatelja vidjeti STECF-ova izvješća STECF-PLEN-24-01 i STECF-15-02 str. 76–78, pri čemu je n = 10 %.